

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

๑. เป้าหมายการพัฒนา

“ศูนย์กลางความเจริญและการพัฒนาสีเขียวอินโดจีน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ ยกกระดับและเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจบนฐานการสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรม

๒.๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนา

๒.๓ เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม วัฒนธรรมและยกระดับความเป็นอยู่เพื่อหนุนเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน

๒.๔ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวที่หลากหลายบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๓. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Goal)

๓.๑ พัฒนาผลิตภาพทางการเกษตรมูลค่าสูงให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยและมีความยั่งยืน

๓.๒ สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนมีมูลค่าสูงบนฐานนิเวศ ประวัติศาสตร์ และกิจกรรมันทนาการ

๓.๓ เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งคมนาคมและระบบโลจิสติกส์จากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ สู่ภูมิภาคและอาเซียน

๓.๔ อนุรักษ์ฟื้นฟูและจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างยั่งยืนบนฐานความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ

๓.๕ เป็นศูนย์กลางเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มรายได้ของภาคเหนือตอนล่าง

๓.๖ เป็นเมืองที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีแบบบูรณาการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๔. ประเด็นการพัฒนา (Strategic Issue)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าและยกระดับสู่มาตรฐานระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์และระบบโซ่อุปทาน ศูนย์กลางอินโดจีนและภูมิภาค RCEP

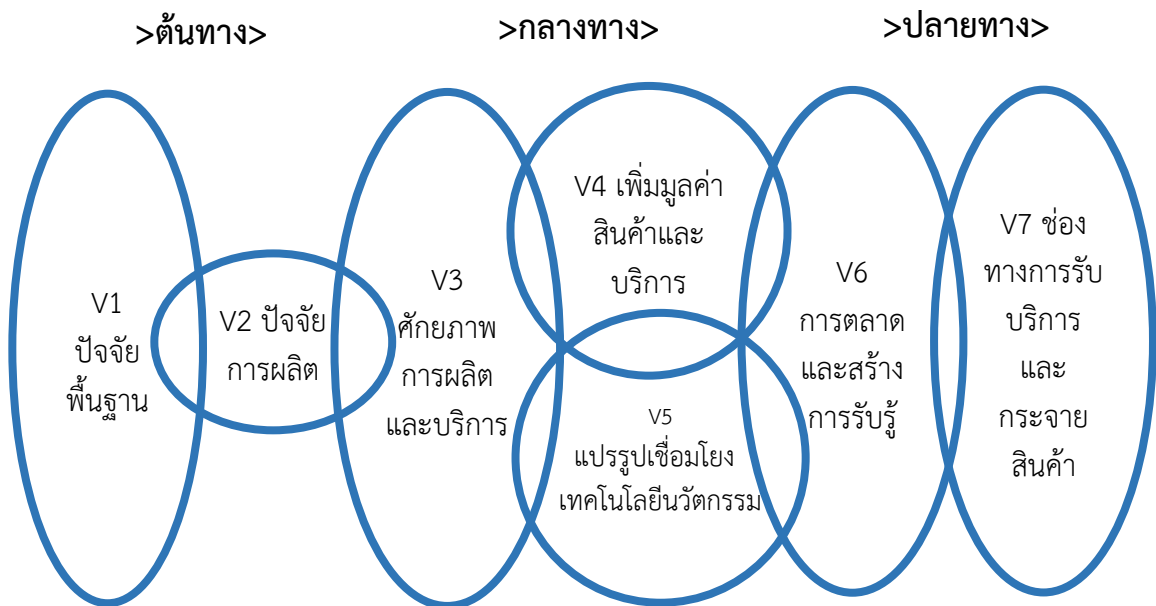
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานสะอาด ตลอดจนอนุรักษ์ฟื้นฟู ฟื้นฟูอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน บนฐานการพัฒนานวัตกรรมและดิจิทัล และศูนย์กลางการท่องเที่ยวการบริการบนฐานนิเวศ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และมรดกโลก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ น้อมนำศาสตร์พระราชารักษาคนทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา สาธารณสุข สร้างสังคมสุขยั่งยืนและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมที่ดงาม

ความเชื่อมโยงของแผนงานโครงการตามกรอบแนวคิด (Value Chain)

๕. ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ๒) ยกระดับปัจจัยการผลิต
- ๓) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้า บริการ
- ๔) เสริมมูลค่าสินค้าและบริการ
- ๕) เชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๖) พัฒนาการตลาด และสร้างการรับรู้
- ๗) ขยายช่องทางและโอกาสกระจายสินค้า บริการ

๖. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ แบบปริมาณลูกโซ่ (ร้อยละ)
๒. สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (ร้อยละ)
๓. จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๔. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ เฉลี่ยต่อหัว เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๕. อัตราการเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP (ร้อยละ)
๖. สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (ร้อยละ)
๗. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๘. สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ (ร้อยละ)
๙. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) แบบปริมาณลูกโซ่ (ร้อยละ)
๑๐. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่กลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)
๑๑. ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง (ร้อยละ)
๑๒. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง (ร้อยละ)
๑๓. รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๑๔. สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย (ร้อยละ)
๑๕. อัตราพึงพิง (ร้อยละ)

ข้อมูลประกอบตัวชี้วัดการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

แสดงข้อมูลประกอบตัวชี้วัดการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

ตัวชี้วัด	ประเทศ	ภาคเหนือตอนล่าง ๑	หน่วย
ขนาดเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด	๓๕๒,๙๐๗.๒๐	๒๙๔,๕๔๔.๑๘	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจภาคการเกษตร	๗๖,๔๙๘.๘๓	๑๑๔,๙๖๕.๒๐	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม	๘๐,๘๘๗.๐๗	๓๔,๐๔๑.๙๓	ล้านบาท
ขนาดเศรษฐกิจภาคการบริการ	๑๘๘,๑๘๑.๖๘	๑๔๕,๕๓๗.๐๔	ล้านบาท
อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัด	๑.๐๓	๐.๒๑	ร้อยละ
อัตราการขยายตัวภาคเกษตร	๐.๐๓	-๐.๓๘	ร้อยละ
อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม	๐.๒๔	-๒.๕๗	ร้อยละ
มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว	๑๑๑,๑๗๒.๓๙	๘๖,๓๓๕.๙๒	บาท/คน
ผลิตภาพแรงงาน	๑๑๐,๖๒๒.๐๒	๗๙,๘๓๕.๐๑	บาท/คน
อัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงาน	๐.๗๐	๐.๗๙	ร้อยละ
อัตราการว่างงาน	๐.๘๓	๐.๕๕	ร้อยละ
รายได้การท่องเที่ยว	๒๐,๔๐๕.๑๙	๒๐,๐๐๑.๔๕	ล้านบาท
อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว	๑๓.๑๐	๑๔.๘๑	ร้อยละ

(๑) ขนาดเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีขนาดเศรษฐกิจ มูลค่า ๒๙๔,๕๔๔.๑๘ ล้านบาท ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งระดับประเทศมีมูลค่า ๓๕๒,๙๐๗.๒๐ ล้านบาท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ มีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ ๑๓ จาก ๑๘ กลุ่มจังหวัด

(๒) ขนาดเศรษฐกิจภาคการเกษตร

กลุ่มจังหวัดฯ มีขนาดเศรษฐกิจภาคการเกษตรมูลค่า ๑๑๔,๙๖๕.๒๐ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศค่อนข้างมาก ถึง ๒๓,๔๖๖.๓๗ ล้านบาท (ระดับประเทศ มีมูลค่า ๗๖,๔๙๘.๘๓ ล้านบาท) สูงเป็นอันดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดทั้ง ๑๘ กลุ่ม ซึ่งสะท้อนว่ากลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในภาคการเกษตรเป็นสำคัญ จึงควรเร่งพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มภาคเกษตรกรรม

(๓) ขนาดเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรม

ขนาดเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ มีมูลค่า ๓๔,๐๔๑.๙๓ ล้านบาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศมาก (ระดับประเทศ มีมูลค่า ๘๐,๘๘๗.๐๗ ล้านบาท) และค่าเฉลี่ยอยู่เป็นอันดับที่ ๑๔ จาก ๑๘ กลุ่มจังหวัด อัตราการเจริญเติบโตภาคอุตสาหกรรมลดตัวลงเป็นอย่างมาก จึงควรเร่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้ฟื้นตัว

(๔) ขนาดเศรษฐกิจภาคการบริการ

กลุ่มจังหวัดฯ มีขนาดเศรษฐกิจภาคการบริการมูลค่า ๑๔๕,๕๓๗.๐๔ ล้านบาท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน ๔๒,๖๔๔.๖๔ ล้านบาท (ระดับประเทศ มีมูลค่า ๑๘๘,๑๘๑.๖๘ ล้านบาท) และค่าเฉลี่ยอยู่เป็นอันดับที่ ๑๒ จาก ๑๘ กลุ่มจังหวัด ควรเร่งพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มของสาขาบริการ รวมทั้งการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้มีประสิทธิภาพ

(๕) อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดร้อยละ ๐.๒๑ ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่าอยู่ในอันดับที่ ๑๒ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ ตกต่ำมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (ร้อยละ ๑.๐๓)

(๖) อัตราการขยายตัวภาคเกษตร

อัตราการขยายตัวภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ร้อยละ -๐.๓๘ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (ร้อยละ ๐.๐๓) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่าอัตราการขยายตัวภาคเกษตรอยู่ในอันดับที่ ๑๑ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมดแต่ยังถือว่ามีความเจริญเติบโตสูงกว่าระดับประเทศ

(๗) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม

อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ร้อยละ -๒.๕๗ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศมาก(ร้อยละ ๐.๒๔) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่าอัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมอยู่ในอันดับที่ ๑๕ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

กลุ่มจังหวัดฯ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคนอกการเกษตรในสาขาอุตสาหกรรมมูลค่า ๒๗,๔๓๗ ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๖๙๑ ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ ๒.๔๖ สะท้อนให้เห็นว่าศักยภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรมลดลง จึงควรเร่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้ฟื้นตัวเร่งพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มด้านอุตสาหกรรมเกษตรโดยเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่

(๘) มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว

มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มจังหวัดฯ เท่ากับ ๘๖,๓๓๕.๙๒ บาท/คน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (๑๑๑,๑๗๒.๓๙ บาท/คน) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัวอยู่อันดับที่ ๑๒ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

(๙) ผลิตภัณฑ์แรงงาน

ผลิตภัณฑ์แรงงานของกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ ๗๙,๘๓๕.๐๑บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยผลิตภาพแรงงานทั้งประเทศ (๑๑๐,๖๒๒.๐๒ บาท/คน) แรงงานส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ในภาคเกษตร เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีผลิตภาพแรงงานอยู่อันดับที่ ๑๓ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

(๑๐) อัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงาน

กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ โดยของกลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๐.๗๙ ส่วนอัตราการขยายตัวของประเทศร้อยละ ๐.๗๐ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการขยายตัวของผลิตภาพแรงงานอยู่ อันดับที่ ๙ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

(๑๑) อัตราการว่างงาน

กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ ๐.๕๕ ซึ่งดีกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่มี อัตราการว่างงานถึง ร้อยละ ๐.๘๓ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการว่างงานอยู่ อันดับที่ ๑๕ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

(๑๒) รายได้การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดฯ มีรายได้จากการท่องเที่ยว มูลค่า ๒๐,๐๐๑.๔๕ ล้านบาทสูงใกล้เคียงกับ ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (๒๐,๔๐๕.๑๙ ล้านบาท) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดฯ มีศักยภาพในการดึงดูด นักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี จึงควรยกระดับมาตรฐานการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญให้มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม จังหวัดอื่นพบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีรายได้การท่องเที่ยวอยู่ อันดับที่ ๑๐ ของกลุ่มจังหวัดทั้งหมด

(๑๓) อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดฯ มีอัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวร้อยละ ๑๔.๘๑ สูงกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (ร้อยละ ๑๓.๑๐) อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ เมื่อ เปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น พบว่า มีอัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยวอยู่ อันดับที่ ๘ ของกลุ่มจังหวัด ทั้งหมด กลุ่มจังหวัดฯ ต้องเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว พัฒนาต่อยอดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่ายกระดับรายได้ของการท่องเที่ยว

กำหนดสถานะของกลุ่มจังหวัด แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาประเด็นสำคัญ ดังนี้

- (๑) การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและเกษตรแปรรูปหลากหลาย
- (๒) การสร้างธุรกิจท่องเที่ยวสร้างสรรค์และบริการมูลค่าสูง
- (๓) การค้าชายแดนเพิ่มมูลค่าสูง
- (๔) อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่าสูง
- (๕) การเชื่อมโยงระบบขนส่ง Logistics เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการสนับสนุนการเกษตรและท่องเที่ยว
- (๖) การรักษาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- (๗) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๗. การประเมินสภาพแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (SWOT ANALYSIS)

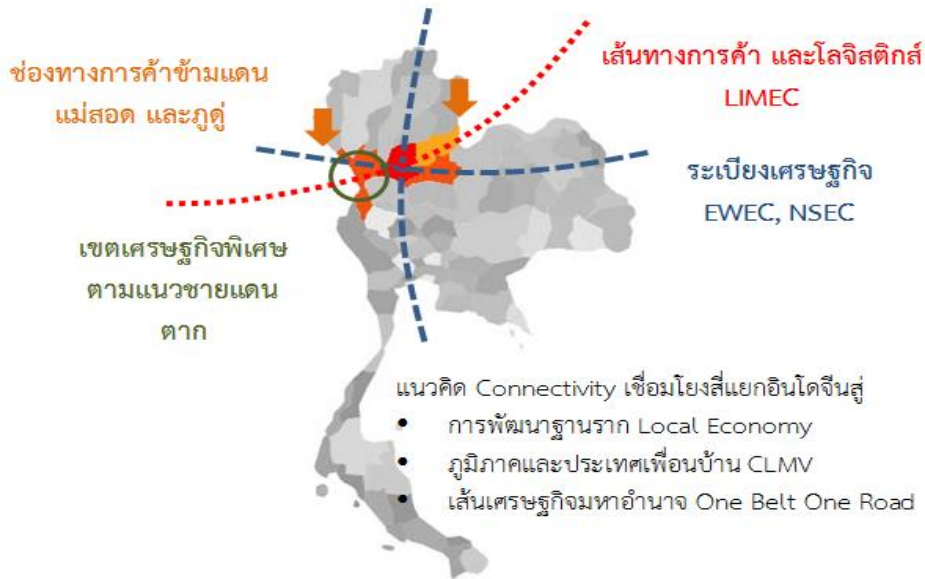
เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ได้แก่ สภาพทั่วไป สภาพเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ทำให้สามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อแสดงให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ดังนี้

จุดแข็ง (Strength: S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
<p>S๑ - ที่ตั้งอยู่ในแนวการเชื่อมโยงตามแนว North-South และ East-West Corridor โดยมีโครงข่ายคมนาคมพื้นฐานที่รองรับการเชื่อมโยงทั้งทางบกและทางอากาศของอนุภูมิภาคอินโดจีน</p> <p>S๒ - เป็นแหล่งผลิตการเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่างและของประเทศ</p> <p>S๓ - มีช่องทางการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (ด่านพรมแดนแม่สอดและด่านผ่านแดนถาวรภูคู้)</p> <p>S๔ - มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนทั้งในจังหวัดตากและจังหวัดอุตรดิตถ์ (เขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอแม่สอดจังหวัดตาก)</p>	<p>W๑ - ยังไม่มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อรองรับการพัฒนาด้านการค้า การบริการและท่องเที่ยว อาทิ ศูนย์จำหน่ายและกระจายสินค้า และศูนย์ข้อมูลการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น</p> <p>W๒ - รายได้ด้านการท่องเที่ยวยังต่ำและขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อเนื่องทั้งปี</p> <p>W๓ - ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการผลิต แปรรูป สินค้าเกษตร การค้า และบริการ รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>W๔ - พื้นที่บางส่วนประสบภัยธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย และภัยแล้งซ้ำซาก</p>

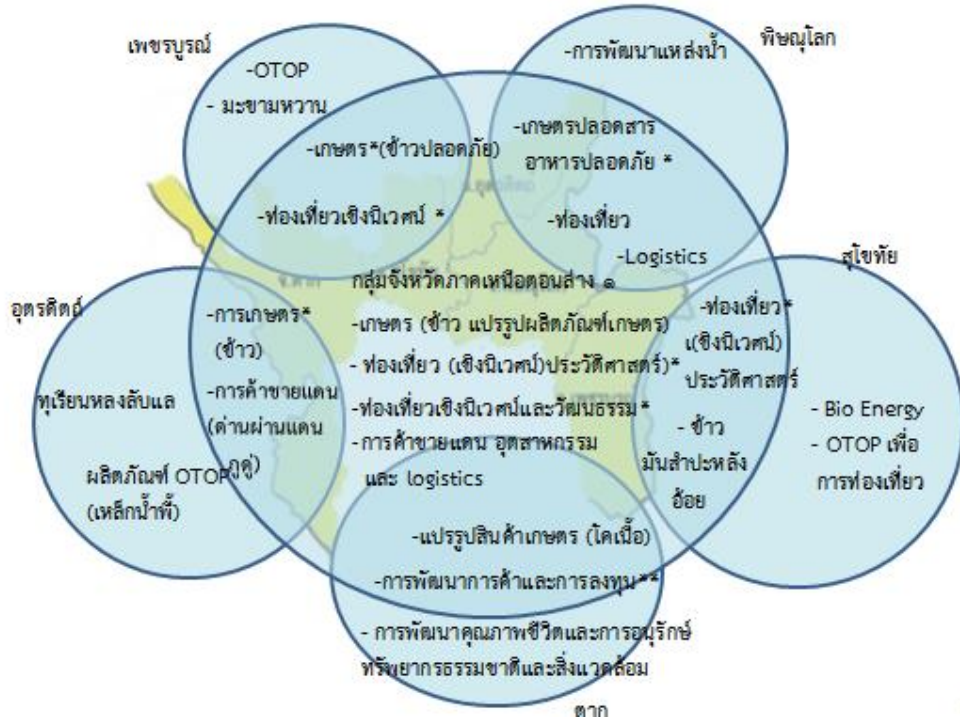
จุดแข็ง (Strength: S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
<p>S๕ - มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นมรดกโลก และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามกระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด</p> <p>S๖ - มีสถาบันการศึกษาในการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับและสนับสนุนการพัฒนา</p> <p>S๗ - มีการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง-อินโดจีน-เมะล่าย (LIMEC)</p>	<p>W๕ - ความรู้ความเข้าใจและการปรับตัวในการเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังอยู่ในขอบเขตจำกัด</p> <p>W๖ - ยังขาดความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมที่เชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว</p> <p>W๗ - ขาดการประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงเทคโนโลยีหลักเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมตลอดทั้งห่วงโซ่ โดยยึดหลัก Thailand ๔.๐</p> <p>W๘ - ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอเพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่</p>
โอกาส (Opportunities : O)	อุปสรรค (Threat : T)
<p>O๑ - เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง สามารถขยายตลาดการค้า บริการการท่องเที่ยวและสินค้าเกษตร</p> <p>O๒ - มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ให้พัฒนาจังหวัดในกลุ่มพื้นที่ “สี่แยกอินโดจีน” เอื้อต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงตามแนว East-West Corridor</p> <p>O๓ - นโยบายรัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งและพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก</p> <p>O๔ - นโยบายรัฐบาลสนับสนุนส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการคมนาคมขนส่ง</p> <p>O๕ - ความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศมีแนวโน้มดีขึ้น</p> <p>O๖ - ประเทศไทยและสังคมโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging) อย่างสมบูรณ์ ซึ่งมีกำลังซื้อสูง ดังนั้น สามารถขยายตลาด สินค้าผู้สูงอายุในประเทศ</p>	<p>T๑ - กฎระเบียบการค้าผ่านแดนประเทศเพื่อนบ้านยังมีข้อจำกัดและขั้นตอนที่เข้มงวด ไม่เอื้ออำนวยการค้าชายแดน</p> <p>T๒ - นโยบายการเปิดการค้าเสรีอาจส่งผลกระทบต่อสินค้าภาคเกษตรทั้งการบริโภคในกลุ่มจังหวัดและการส่งออกสินค้าไปยังตลาดต่างประเทศ</p> <p>T๓ - กลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงมีศักยภาพด้านบริการท่องเที่ยว ที่สำคัญ</p> <p>T๔ - ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตรอย่างไม่ถูกวิธีมีแนวโน้มที่รุนแรงและขยายตัวเพิ่มมากขึ้น</p>

ความโดดเด่น: Connectivity

Positioning กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

๘. ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนา (Key Success Factor: KSF)

๘.๑ กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงอาศัยการมีส่วนร่วมผ่านกลไกสำคัญภาคเอกชนที่ต้องสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับภาคเอกชนที่รับผิดชอบการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

๘.๒ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง

๘.๓ การพัฒนาการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการขับเคลื่อนและหนุนเสริมอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๘.๔ การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรองรับและการขยายความเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในบริบทอาเซียน

๙. แนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนเหนือล่าง ๑ ประกอบด้วย ๕ จังหวัด คือ พิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย และเพชรบูรณ์ มีศักยภาพเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตร คือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง และไม้ผลที่จังหวัดอุตรดิตถ์ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวพัฒนา East-West Economic Corridor (EWEC) โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญรองรับการเป็นศูนย์กลางบริการสีเขียวอินโดจีน มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลกเชิงประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชกาลย์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงนิเวศ และประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ อาทิ ประเพณีอัฐมพระดาน้ำของจังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับบริการพื้นฐานมีโครงข่ายคมนาคมทั้งทางขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางรถไฟที่สนับสนุนการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ ๓ แห่ง คือ เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ และเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่

ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เน้นการเสริมจุดแข็งที่มีศักยภาพทางการเกษตร และการท่องเที่ยวโดยต่อยอดการพัฒนาด้วยฐานความรู้และเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตเดิม พร้อมทั้งแก้ไขจุดอ่อนด้านการผลิต ทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการใช้โอกาส ด้านศักยภาพที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างภาคและเชื่อมโยงการพัฒนาตาม North-South Economic Corridor และ East-West Economic Corridor และประตูเชื่อมโยงชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่จังหวัดตากและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(๑) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของฐานการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร มุ่งเน้นให้ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นฐานการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดได้อย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนแนวทางการผลิตเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาระบบ Logistics สำหรับสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการพัฒนาการผลิตพลังงานทดแทนจากพืช รวมถึงสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด

(๒) พัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า การบริการ เชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีความสำคัญกับการสร้างโอกาสให้เกิดการขยายตัว และการเชื่อมโยงทางการทางค้า และการบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบ Logistics เพื่อสนับสนุนการค้าและการบริการ โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการคมนาคม เชื่อมโยงสนับสนุนธุรกิจบริการใหม่ที่มีศักยภาพ อาทิ ธุรกิจบริการสุขภาพ เพื่อเป็นแหล่งรายได้ใหม่ ของกลุ่มจังหวัด พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรของกลุ่มจังหวัดเพื่อรองรับการเป็น ศูนย์กลางการบริการสีเขียวและเสริมสร้างความร่วมมือในระดับพื้นที่เพื่อขยายการค้าชายแดน

(๓) สร้างคุณค่า (Value Creation) การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด โดยการฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้เป็นเอกลักษณ์และเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่งเสริมพัฒนาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งการพัฒนาและเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยว การตลาดและบุคลากร สร้างความปลอดภัยและมาตรฐานของการท่องเที่ยวด้านที่พัก อาหาร และการเดินทาง รวมทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนา องค์ความรู้การศึกษาวิจัยเพื่อสร้างคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

(๔) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลของระบบ นิเวศ เพื่อสนับสนุนการผลิตและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึงและเป็นระบบ เพิ่มสมรรถนะแหล่งกักเก็บน้ำเดิม และแหล่งกักเก็บน้ำใหม่ ตามศักยภาพและความจำเป็นของพื้นที่ ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย ทั้งดินโคลนถล่ม ภัยแล้ง และอุทกภัย

(๕) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ในการรองรับการเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุ โดยมีการวางมาตรการสร้างศักยภาพการพึ่งพาตนเองให้ผู้สูงอายุและระบบสังคมมั่นคง ธุรกิจบริการและนวัตกรรมดูแลผู้สูงอายุ และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อให้ ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการได้อย่างยั่งยืนและเป็นโครงข่ายการคุ้มครองของสังคมให้กับ ผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่จะนำไปสู่การสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีกับผู้สูงอายุ

๑๐. ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จากข้อมูลสภาพทั่วไปและผลการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ พบประเด็นปัญหาและความต้องการในพื้นที่ ดังนี้

(๑) การผลิตด้านการเกษตรทั้งในด้านการเพิ่มปริมาณผลผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๒) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การบริหารจัดการระบบผังเมืองรองรับการเป็นศูนย์กลาง การบริการสีเขียวและอินโดจีน การพัฒนาเมืองชายแดนเป็นไปด้วยความล่าช้า

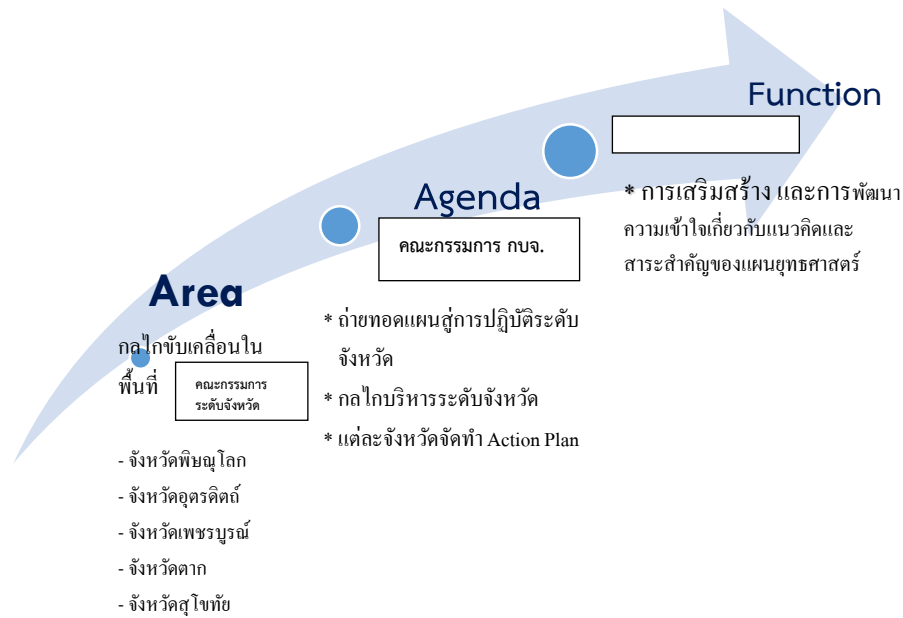
(๓) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ยังไม่เพียงพอ และขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อเนื่องตลอดทั้งปี

(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำในเชิงระบบ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาทั้งระบบป้องกันน้ำท่วม น้ำแล้ง และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในส่วนของพื้นที่ลุ่มต่ำและลุ่มน้ำยม

(๕) ข้อจำกัดในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบ การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๑๑. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด จำเป็นอย่างยิ่งต้องกำหนดกลไกการขับเคลื่อน อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดสัมฤทธิ์ผล โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ระดับบนจนถึงระดับล่าง ในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อระดมทรัพยากร ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนให้บังเกิด ผลสำเร็จเป็นรูปธรรม โดยมีคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบ บูรณาการเป็นแกนกลางหลักในการอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการบริหารจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่ ถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดอย่างเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

นอกจากนี้ กลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ยังมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ดังต่อไปนี้

๑. ประชุมคณะกรรมการ ก.บ.ก. ผลักดันให้มีงบประมาณเชิงบูรณาการภายในแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นแกนหลักในการสนับสนุนความสำเร็จตามตัวชี้วัดของการพัฒนาร่วมกันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒. ประชุมส่วนราชการเพื่อเชื่อมโยงสู่จังหวัดและถ่ายทอดแผนสู่การปฏิบัติไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. คณะกรรมการ ก.บ.จ. แต่ละจังหวัด นำแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ บูรณาการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและภาคส่วนอื่นๆ โดยเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ให้มาร่วมแก้ไขปัญหาและสนับสนุนการพัฒนา

๔. กำหนดกลไกติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นการรายงานความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆในทุกระดับโดยดำเนินการในช่วงกลางแผนและปลายแผน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแนวทางในการปรับปรุงหรือทบทวนแผนต่อไป โดยกำหนดกรอบระยะเวลาซึ่งอาจจะเป็นการติดตามและประเมินผลรายปีการติดตามและประเมินผลในระยะกลางแผน และการติดตามและประเมินผลในระยะปลายแผนฯทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของระยะเวลาและสถานการณ์ ณ ขณะนั้น โดยดำเนินงานติดตามและประเมินผล ๓ ระยะดังต่อไปนี้

๔.๑ ติดตามและประเมินผลประเด็นการขับเคลื่อนที่สำคัญ

๔.๒ ติดตามและประเมินผลระดับยุทธศาสตร์

๔.๓ ติดตามและประเมินผลภาพรวม

๕. ทบทวนแผนยุทธศาสตร์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสถานการณ์โลกและสถานการณ์ภายในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แผนยุทธศาสตร์เดิมอาจจะล้าสมัยและไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การทบทวนแผนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดมีความทันสมัย และเป็นแนวทางในการพัฒนา กลุ่มจังหวัดในระยะต่อไปอย่างเหมาะสม
